

Ειρήνη Αναστασοπούλου *

Τα γερμανικά κόμματα στα “δίκτυα” του AfD

Το ότι το προσφυγικό γίνεται άθυρμα στα χέρια των πολιτικών στον προεκλογικό αγώνα και εργαλειοποιείται από ακροδεξιές και εθνολαϊκιστικές δυνάμεις είναι αρνητικό για την ίδια τη Γερμανία, τους Γερμανούς και την Ευρώπη.

Το “ταμπού” που έσπασε την περασμένη εβδομάδα ο Φρίντριχ Μερτς, υποψήφιος καγκελάριος των Χριστιανοδημοκρατών και Χριστιανοκοινωνιστών περνώντας, για πρώτη φορά στα κοινοβουλευτικά χρονικά της χώρας, ψήφισμα αυστηροποίησης της μετανάστευσης με τις ψήφους του AfD (και των Φιλελευθέρων), δεν απέδωσε δημοσκοπικά. Έχει καθηλωθεί εδώ και μήνες ανάμεσα στο 29% με 31%, που του δίνει πλέον την απόλυτη βεβαιότητα ότι θα είναι ο επόμενος καγκελάριος της Γερμανία, αλλά όχι και πλειοψηφία για να κυβερνήσει μόνος του. Όπως έδειξε δημοσκόπηση του πρώτου καναλιού της δημόσιας γερμανικής τηλεόρασης ARD, εάν γίνονταν εκλογές την Κυριακή, το CDU/CSU δεν θα ξεπερνούσε το 31%. Στην ίδια δημοσκόπηση το ήμισυ των ερωτηθέντων επικρίνει την απόφασή του να χρησιμοποιήσει τις ψήφους του AfD ως δεκανίκι για κοινοβουλευτικές πλειοψηφίες, ένα 27% τη θεωρεί μάλιστα ακόμη και λανθασμένη.

Δύσκολος ο δρόμος προς κυβέρνηση συνασπισμού

Όπου κι αν κάνει προεκλογική εκστρατεία ο επί χρόνια λομπίστας, πρώην στέλεχος του εποπτικού συμβουλίου της Blackrock και πιλότος του ιδιωτικού του τζετ δικηγόρος, αντιμετωπίζει την οργή. Νόμιση ότι το AfD είναι κόμμα παλιάς κοπής. Ότι οι ψηφοφόροι του είναι απλά δυσαρεστημένοι Χριστιανοδημοκράτες που θα μπορούσε να επαναπατρίσει κάνοντας ακροδεξιές πιρουέτες με όχημα το προσφυγικό/μεταναστευτικό. Αλλά δεν του βγαίνει. Εκμεταλλεύεται τις εμφανείς αδυναμίες της κυβέρνησης συνασπισμού να ελέγξει το πρόβλημα και να επισπεύσει τις απελάσεις προσφύγων που έπρεπε από καιρό να είχαν απελαθεί, για να κερδίσει από την ακροδεξιά δεξαμενή, αντί να πολεμήσει και να αντιπαραταχθεί με ένα κόμμα, όπως το AfD, που βρίσκεται υπό δικαστική παρακολούθηση με αίτημα να κηρυχθεί αντισυνταγματικό.

Ο Μερτς προσπαθεί να εμφανίσει τους διαδηλωτές ως παραπλανημένους ταραχοποιούς μιμούμενος συμπεριφορές πέραν του Ατλαντικού. Δυναμιτίζει το κλίμα και τις πιθανότητες μετεκλογικών συνεργασιών με κόμματα του δημοκρατικού τόξου και με τη στάση του φαίνεται να υιοθετεί το κοσμοείδωλο του AfD. Στο συνέδριο του κόμματός της περασμένης Δευτέρας στο Βερολίνο δεν βρέθηκε ή δεν τόλμησε ούτε ένας να ασκήσει κριτική σε αυτήν την ανίερη συμμαχία. Αλλά ακόμη κι αν ξεπεράσει στα προγνωστικά το 30%, κάτι που δεν προδιαγράφεται, ο δρόμος συγκρότησης κυβέρνησης συνασπισμού δεν θα είναι εύκολος. Σε όλες τις δημοσκοπήσεις ο φυσικός του εταίρος, οι Φιλελεύθεροι FDP, μένουν κάτω από το 5%, κατώτατο όριο για την εκπροσώπηση στη γερμανική βουλή.

Προεκλογικά φλερτ

Αλλά και με τον φυσικό του εταίρο, το FDP, έχει περάσει στην αντεπίθεση. Κάλεσε μάλιστα τους ψηφοφόρους να μην δώσουν ψήφο στο FDP, γιατί θα ήταν “χαμένη ψήφος”. Για να τον κατηγορήσει ο πρόεδρος του κόμματος ο Κρίστιαν Λίντνερ, ότι ο Μερτς “φλερτάρει” με τους Πράσινους. Αλλά το “φλερτ” φαίνεται να είναι αμοιβαίο. Ο Ρόμπερτ Χάμπεκ, υποψήφιος καγκελάριος των Πρασίνων, ανακάλυψε ξαφνικά πόσο “πουλά” προεκλογικά το θέμα και πρότεινε σχέδιο δέκα σημείων για την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού/προσφυγικού. Περιλαμβάνει μεταξύ πολλών άλλων άμεση απέλαση ισλαμιστών και εξτρεμιστών, αυστηρότερους ελέγχους στα γερμανικά σύνορα, περισσότερες εξουσίες στην ομοσπονδιακή αστυνομία. Το ότι κατεβαίνει με ένα τέτοιο σχέδιο τώρα, ενισχύει την εντύπωση ότι θα ήταν ανοιχτός σε κυβέρνηση συνασπισμού με τους Χριστιανοδημοκράτες αλλά και τους Σοσιαλδημοκράτες του Όλαφ Σολτς.

Και ο Σολτς; Υποστηρίζει αδιάκοπα ότι επί της δικής του κυβέρνησης ενισχύθηκαν οι έλεγχοι στα σύνορα κι αυξήθηκαν οι απελάσεις παράτυπων μεταναστών. Το 18% που δίνει στους Σοσιαλδημοκράτες η τελευταία δημοσκόπηση είναι πολύ πίσω από το 25,7%, που πήρε στις εκλογές του 2021 και δεν πρόκειται να το φτάσει αυτήν τη φορά. Συνολικά ο κυβερνητικός συνασπισμός με τους Πράσινους και τους Φιλελεύθερους έχασε σε δημοφιλία τριάντα δύο ποσοστιαίες μονάδες από τον Δεκέμβριο του 2021, τις περισσότερες από κάθε άλλη κυβέρνηση συνασπισμού από το 1998. Η καθοδική πορεία ξεκίνησε βέβαια από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Οι ισορροπίες μετατοπίστηκαν, οι προτεραιότητες άλλαξαν, τα προβλήματα πολλαπλασιάστηκαν. Ίσως να είναι νωρίς για έναν απολογισμό του πολιτικού αποτυπώματος της κυβέρνησης και του ίδιου του καγκελαρίου από το πάλαι ποτέ ένδοξο σοσιαλδημοκρατικό κόμμα.

Made in Germany

Δεν θα μείνει πάντως στην μνήμη των επερχόμενων γενεών για το κοινωνικό του πρόγραμμα ή για τη διαχείριση του μεταναστευτικού αλλά για το ειδικό ταμείο εκατό δις ευρώ για τον εκσυγχρονισμό των γερμανικών ενόπλων δυνάμεων. Με την Ουκρανία ξεκίνησε διστακτικά για να αναδείξει στη συνέχεια τη χώρα του στο μεγαλύτερο, μετά τις ΗΠΑ, χορηγό στρατιωτικής βοήθειας στο Κίεβο. Δεν ήταν και τόσο αυτονόητο εκείνη την εποχή. Μένει να δούμε εάν ήταν τελικά κατόρθωμα ή συμμετοχή σε μια τρομερή ήττα. Στο μικροσκόπιο της νέας κυβέρνηση πρέπει να ξαναμπει η πορεία της γερμανικής οικονομίας. Η Γερμανία από την ύφεση κινδυνεύει, όχι από τους εκατοντάδες χιλιάδες ενταγμένους πρόσφυγες και μετανάστες.

*Εξωτερικός Συνεργάτης του Ινστιτούτου Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων, Δημοσιογράφος, Βερολίνο.

εφήμερη αύξηση της δημοσκοπικής δύναμης του αντιπάλου του, του σοσιαλδημοκράτη Όλαφ Σολτς. Ωστόσο, νέα δημοσκόπηση του πρώτου καναλιού της δημόσιας γερμανικής τηλεόρασης ARD, δείχνει μια άλλη πραγματικότητα. Ότι η στρατηγική του Μερτς δεν φαίνεται να του βγαίνει. Έχει καθηλωθεί εδώ και μήνες ανάμεσα στο 29% με 31%, που του δίνει πλέον την απόλυτη βεβαιότητα ότι θα είναι ο επόμενος καγκελάριος της Γερμανία, αλλά όχι πλειοψηφία για να κυβερνήσει μόνος του.

Φρίντριχ Μερτς, και μετά τις εκλογές,τι;

Και για τον ίδιο τον Μερτς ένα εφήμερο χειροκρότημα στην ολομέλεια από όλες τις παρατάξεις πλην των Σοσιαλδημοκρατών, Πρασίνων και της Αριστεράς, ένα αναστεναγμό ικανοποίησης από μεγάλη μερίδα Γερμανών, που όμως δεν καταγράφεται στις δημοσκοπήσεις, και χιλιάδες διαδηλωτές στους δρόμους. Όπου κι αν κάνει προεκλογική εκστρατεία ο επί χρόνια λομπίστας, πρώην στέλεχος του εποπτικού συμβουλίου της Blackrock και πλότος του ιδιωτικού του τζετ, δικηγόρος κατά κόσμο, αντιμετωπίζει την οργή. Νόμισε ότι το AfD είναι κόμμα παλιάς κοπής. Ότι οι ψηφοφόροι του είναι απλά δυσαρεστημένοι Χριστιανοδημοκράτες που θα μπορούσε να επαναπατρίσει κάνοντας ακροδεξιές πιρουέτες με όχημα το προσφυγικό/μεταναστευτικό. Εκμεταλλεύεται σαν όχημα τις εμφανείς αδυναμίες της κυβέρνησης συνασπισμού να ελέγξει το πρόβλημα και να επισπεύσει τις απελάσεις προσφύγων που έπρεπε από καιρό να είχαν απελαθεί, για να κερδίσει από την ακροδεξιά δεξαμενή, αντί να πολεμήσει και να αντιπαραταχθεί με ένα κόμμα, όπως το AfD, που βρίσκεται υπό δικαστική παρακολούθηση με αίτημα να κηρυχθεί αντισυνταγματικό.

Ο Μερτς προσπαθεί να εμφανίσει τους διαδηλωτές ως παραπλανημένους ταραχοποιούς μιμούμενος συμπεριφορές πέραν του Ατλαντικού. Δυναμιτίζει το κλίμα και τις πιθανότητες μετεκλογικών συνεργασιών με κόμματα του δημοκρατικού τόξου και με τη στάση του φαίνεται να υιοθετεί το κοσμοείδωλο του AfD. Στο συνέδριο του κόμματος της περασμένης Δευτέρας δεν βρέθηκε ούτε ένας να ασκήσει κριτική σε αυτήν την ανίερη συμμαχία. Αλλά ακόμη κι ξεπεράσει στα προγνωστικά το 30%, κάτι που δεν προδιαγράφεται, ο δρόμος συγκρότησης κυβέρνησης συνασπισμού δεν θα είναι εύκολος. Σε όλες τις δημοσκοπήσεις ο φυσικός του εταίρος, οι Φιλελεύθεροι FDP, μένουν κάτω από το 5%, κατώτατο όριο για την εκπροσώπηση στη γερμανική βουλή.

Η εργαλειοποίηση του μεταναστευτικού

Και ο Όλαφ Σολτς; Το 18% που δίνει στους Σοσιαλδημοκράτες η τελευταία δημοσκόπηση είναι πολύ πίσω από το 25,7%, που πήρε στις εκλογές του 2021 και δεν πρόκειται να το φτάσει αυτήν τη φορά. Συνολικά ο κυβερνητικός συνασπισμός με τους Πράσινους και τους Φιλελεύθερους έχασε σε δημοφιλία 32 ποσοστιαίες μονάδες από τον Δεκέμβριο του 2021, τις περισσότερες από κάθε άλλη κυβέρνηση συνασπισμού από το 1998. Η καθοδική πορεία ξεκίνησε από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, στις 22 Φεβρουαρίου του 2022. Οι ισορροπίες μετατοπίστηκαν, οι προτεραιότητες άλλαξαν, τα προβλήματα πολλαπλασιάστηκαν. Ίσως είναι νωρίς για έναν απολογισμό του πολιτικού αποτυπώματος της κυβέρνησης και του ίδιου του καγκελαρίου από το πάλαι ποτέ ένδοξο σοσιαλδημοκρατικό κόμμα. Δεν θα μείνει πάντως στην μνήμη των επερχόμενων γενεών για το κοινωνικό του πρόγραμμα, αλλά για το ειδικό ταμείο 100 δις ευρώ για τον εκσυγχρονισμό των γερμανικών ενόπλων δυνάμεων.

Με την Ουκρανία ξεκίνησε διστακτικά για να αναδείξει στη συνέχεια τη χώρα του στο μεγαλύτερο, μετά τις ΗΠΑ, χορηγό στρατιωτικής βοήθειας στο Κίεβο. Δεν ήταν και τόσο αυτονόητο εκείνη την εποχή. Μένει να δούμε εάν ήταν τελικά κατόρθωμα ή συμμετοχή σε μια τρομερή ήττα. Κάτι με το οποίο συμφωνεί πάντως και η Χριστιανική Ένωση – από τα λίγα - είναι η άρνησή του να παραδώσει πυραύλους εδάφους-αέρους Taurus στην Ουκρανία φοβούμενος ότι έτσι θα παρασύρονταν η χώρα του σε πόλεμο με τη Ρωσία.

Το ουκρανικό επρόκειτο αρχικά να παίξει σημαντικό ρόλο στην προεκλογική εκστρατεία. Μέχρις να γίνουν οι επιθέσεις με μαχαίρι και να ξαναμπει το μεταναστευτικό στην πρώτη θέση της προεκλογικής ατζέντας. Τ

Όπου κι αν κάνει προεκλογική εκστρατεία ο επί χρόνια λομπίστας, πρώην στέλεχος του εποπτικού συμβουλίου της Blackrock και πιλότος του ιδιωτικού του τζετ, δικηγόρος κατά κόσμο, αντιμετωπίζει την οργή. Νόμιση ότι το AfD είναι κόμμα παλιάς κοπής. Ότι οι ψηφοφόροι του είναι απλά δυσαρεστημένοι Χριστιανοδημοκράτες που θα μπορούσε να επαναπατρίσει κάνοντας ακροδεξιές πιρουέτες με όχημα το προσφυγικό/μεταναστευτικό. Εκμεταλλεύεται τις εμφανείς αδυναμίες της κυβέρνησης συνασπισμού να ελέγξει το πρόβλημα και να επισπεύσει τις απελάσεις προσφύγων που έπρεπε από καιρό να είχαν απελαθεί, για να κερδίσει από την ακροδεξιά δεξαμενή, αντί να πολεμήσει και να αντιπαραταχθεί με ένα κόμμα, όπως το AfD, που βρίσκεται υπό δικαστική παρακολούθηση με αίτημα να κηρυχθεί αντισυνταγματικό. Στην δημοσκόπηση του ARD το ήμισυ των ερωτηθέντων επικρίνει την απόφασή του χρησιμοποιήσει τις ψήφους του AfD ως δεκανίκι για επιτύχει πλειοψηφία, ένα 27% τη θεωρεί και λανθασμένη.

Όπου κι αν κάνει προεκλογική εκστρατεία ο επί χρόνια λομπίστας, πρώην στέλεχος του εποπτικού συμβουλίου της Blackrock και πιλότος του ιδιωτικού του τζετ, δικηγόρος κατά κόσμο, αντιμετωπίζει την οργή. Νόμιση ότι το AfD είναι κόμμα παλιάς κοπής. Ότι οι ψηφοφόροι του είναι απλά δυσαρεστημένοι Χριστιανοδημοκράτες που θα μπορούσε να επαναπατρίσει κάνοντας ακροδεξιές πιρουέτες με όχημα το προσφυγικό/μεταναστευτικό. Εκμεταλλεύεται σαν όχημα τις εμφανείς αδυναμίες της κυβέρνησης συνασπισμού να ελέγξει το πρόβλημα και να επισπεύσει τις απελάσεις προσφύγων που έπρεπε από καιρό να είχαν απελαθεί, για να κερδίσει από την ακροδεξιά δεξαμενή, αντί να πολεμήσει και να αντιπαραταχθεί με ένα κόμμα, όπως το AfD, που βρίσκεται υπό δικαστική παρακολούθηση με αίτημα να κηρυχθεί αντισυνταγματικό.

Ο Μερτς προσπαθεί να εμφανίσει τους διαδηλωτές ως παραπλανημένους ταραχοποιούς μιμούμενος συμπεριφορές πέραν του Ατλαντικού. Δυναμιτίζει το κλίμα και τις πιθανότητες μετεκλογικών συνεργασιών με κόμματα του δημοκρατικού τόξου και με τη στάση του φαίνεται να υιοθετεί το κοσμοείδωλο του AfD. Στο συνέδριο του κόμματος της περασμένης Δευτέρας δεν βρέθηκε ούτε ένας να ασκήσει κριτική σε αυτήν την ανίερη συμμαχία. Αλλά ακόμη κι ξεπεράσει στα προγνωστικά το 30%, κάτι που δεν προδιαγράφεται, ο δρόμος συγκρότησης κυβέρνησης συνασπισμού δεν θα είναι εύκολος. Σε όλες τις δημοσκοπήσεις ο φυσικός του εταίρος, οι Φιλελεύθεροι FDP, μένουν κάτω από το 5%, κατώτατο όριο για την εκπροσώπηση στη γερμανική βουλή.

T